

- JANUARY**
Makugihon
- FEBRUARY**
Mahigugmaon
- MARCH**
Matinabangon
- APRIL**
Matinahuron
- MAY**
Mahapsay og Malimpyo
- JUNE**
*Maabtik og Musunod sa
Dhaklong Oras*
- JULY**
Maantigo og Maabilidad
- AUGUST**
*Maginhuhunoon
para sa Uban*
- SEPTEMBER**
Madaginaton
- OCTOBER**
Matinud-unon
- NOVEMBER**
Masaligan
- DECEMBER**
Maalampon

3

Araling Panlipunan

Ikaapat na Markahan - Modyul 7
Naipapaliwanag ang kahalagahan ng gampanin ng pamahalaan sa paglilingkod sa bawat lalawigan sa kinabibilangang rehiyon.

Name of Learner: _____

Grade & Section: _____

Name of School: _____

Araling Panlipunan – Ikatlong Baitang

Ikaapat na Markahan – Modyul 7: Naipapaliwanag ang kahalagahan ng gampanin ng pamahalaan sa paglilingkod sa bawat lalawigan sa kinabibilangang rehiyon. Unang Edisyon, 2021

Isinasaad sa Batas Republika 8293, Seksiyon 176 na: Hindi maaaring magkaroon ng karapatang-sipi sa anomang akda ang Pamahalaan ng Pilipinas. Gayonpaman, kailangan muna ang pahintulot ng ahensiya o tanggapan ng pamahalaan na naghanda ng akda kung ito ay pagkakakitaan. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang pagtakda ng kaukulang bayad.

Ang mga akda (kuwento, seleksiyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o brand name, tatak o trademark, palabas sa telebisyon, pelikula, atbp.) na ginamit sa modyul na ito ay nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsumikapang matunton ang mga ito upang makuha ang pahintulot sa paggamit ng materyales. Hindi inaangkin ng mga tagapaglathala at mga may-akda ang karapatang-aring iyon. Ang anomang gamit maliban sa modyul na ito ay kinakailangan ng pahintulot mula sa mga orihinal na may-akda ng mga ito.

Walang anumang parte ng materyales na ito ang maaaring kopyahin o ilimbag sa anomang paraan nang walang pahintulot sa Kagawaran.

Bumuo sa Pagsusulat ng Modyul

Manunulat:	Lalaine L. Padilla
Editor:	Vilma C. Velasco
Tagasuri:	Vilma C. Velasco
Tagalapat:	Ronald G. Mandas
Tagapamahala:	Virgilio P. Batan - Schools Division Superintendent
	Lourma I. Poculan - Asst. Schools Division Superintendent
	Amelinda D. Montero - Chief Education Supervisor, CID
	Nur N. Hussien - Chief Education Supervisor, SGOD
	Monina R. Antiquina - Education Program Supervisor, Araling Panlipunan
	Petrush G. Macute - Public Schools District Supervisor
	Ronillo S. Yarag - Education Program Supervisor, LRMS
	Leo Martinno O. Alejo- Project Development Officer II, LRMS
	Loela R. Bin-Eli - School Principal (Gulayon I/S)

Inilimbag sa Pilipinas ng

Department of Education – Region IX – Dipolog City Schools Division

Office Address: Purok Farmers, Olingan, Dipolog City

Telefax: (065) 212-6986

E-mail Address: dipolog.city@deped.gov.ph

Aralin 7

Kahalagahan ng Pamahalaan sa mga Lalawigang Sakop ng Rehiyon

Alamin

Ang modyul na ito ay ginawa upang maipaliwanag ang kahalagahan ng gampanin ng pamahalaan sa paglilingkod sa bawat lalawigan sa kinabibilangang rehiyon.

Sa pamamagitan ng modyul na ito, ikaw ay inaasahang:

1. maliwanagan sa kahalagahan ng pagbuo ng pamahalaang lokal sa mga lalawigan sa Rehiyon IX.
2. makasulat ng maikling sanaysay tungkol sa kahalagahan ng pagbuo ng pamahalaang lokal sa mga lalawigan sa Rehiyon IX.

Balikan

Bawat lalawigan ay may mga pamahalaan na handang magsilbi at tumugon sa mga pangangailangan ng mga mamamayan nito. Ang mga tao ay may kalayaang mamili ng kanilang magiging lider tuwing panahon ng eleksyon. Ang mga lider naman ng pamahalaan ang nagpapatupad ng mga batas para sa kapayapaan at kaayusan ng buong komunidad.

Subukan

Bakit kaya mahalaga ang lokal na pamahalaan ng bawat lalawigan?

Bawat isa ay may iba't-ibang pangangailangan. Ang ating lokal na pamahalaan ay tumutulong na matugunan ang mga pangangailangang ito.

www.bing.com

Tungkulin ng lokal na pamahalaan na paglingkuran ang mga mamamayan sa mga lalawigang nasasakupan nito habang karapatan naman ng mga tao na makamit ang kaayusan sa pamumuhay tulad ng pagkakaroon ng malusog na pangngatawan, wastong edukasyon at mamuhay ng matiwasay na malayo sa anumang sakuna.

Ang pamahalaan ay nagpapatayo ng pampublikong “health center” at ospital upang mapangalagaan ang kalusugan ng bawat isa. Ang mga alagad ng batas naman, tulad ng mga pulis, ang nagpapanatili ng katahimikan ng lugar at mapanatiling ligtas ang mga pagmamay-ari ng bawat isa. Sa panahon ng kalamidad at sakuna, may mga programang ipinatutupad ng pamahalaan upang matugunan ang pangngailangan ng mga mamamayan.

Mahalagang magampanan ng lungsod o lalawigan ang tungkuling ito upang maiangat ang antas ng pamumuhay ng mga tao.

Suriin

Para sa iyo, mahalaga bang magkaroon ng lokal na pamahalaan ang bawat lunsod o lalawigan? Ano ang magiging epekto kung ang bawat lokal na pamahalaan ay hindi matugunan ang pangngailangan ng mga nasasakupan nito? Punan ng mga maaaring epekto ang bawat kahon.

Epekto sa Aspetong Pangkalikasan ng Lalawigan

Kung Di Matugunan ang Pangngailangan	Kapag Natugunan ang Pangngailangan

Epekto sa Aspetong Pangkapayapaan ng Lalawigan

Kung Di Matugunan ang Pangngailangan	Kapag Natugunan ang Pangngailangan

Epekto sa Aspetong Pangkalusugan ng mga Tao

Kung Di Matugunan ang Pangngailangan	Kapag Natugunan ang Pangngailangan

Pagyamanin

Panuto: Isulat sa patlang ang tsek (√) kung tama ang ipinapahayag ng mga panungusap at (X) naman_kung hindi.

- ___ 1. Ang pamahalaan ay nagbibigay ng serbisyo para sa ikabubuti ng nasasakupan nito.
- ___ 2. Mas mabilis ang pag-unlad ng isang lalawigan kung walang pamahalaan.
- ___ 3. Hindi na mahalaga ang pamahalaan dahil nagkakaisa naman ang mga tao.
- ___ 4. Mahalaga ang suporta ng mga taong naninirahan dito para sa ikauunlad ng bayan.
- ___ 5. Nakatutulong ang lokal na pamahalaan para sa ikauunlad ng bansa.

Gawain

Panuto: Sagutin ang mga tanong. Isulat ang sagot sa patlang.

1. Ano ang ginagawa ng pamahalaan upang mapaglingkuran ang mga mamamayan nito?

---

2. Ano ang epekto sa pamumuhay ng mga tao ang ginagawang paglilingkod o serbisyo ng pamahalaan?

---

3. Bakit mahalagang magkaroon ng pamahalaan ang isang lungsod o lalawigan?

---

4. Nagpapakita ba ng maayos na panunungkulan ang pamahalaan sa inyong lungsod? Sa paanong paraan?

---

5. Kaninong desisyon ang masusunod tungkol sa pagpili ng mga taong nais na manungkulan sa pamahalaan? Bakit

---

Isaisip

Panuto: Alin sa mga sumusunod ang nagpapakita ng kahalagahan ng pamahalaang lokal sa isang lungsod o lalawigan?

Itiman ang bilog ng mga tamang sagot.

- 1. Sinusupil ang kagustuhan ng mga taong mamimili ng mga lider.
- 2. Ipinatutupad ang mga batas na nilikha para sa lungsod.
- 3. Ipinatutupad ang batas para sa sariling interes.
- 4. Ipinagtatangol ang karapatan ng bawat mamamayan.
- 5. Pagnanakaw sa pondo ng kabang bayan.
- 6. Pinahahalagahan ang wastong edukasyon at kalusugan.
- 7. Pinanatili ang kapayapaan at kaayusan ng pamumuhay.
- 8. Pinapaunlad ang pamumuhay ng mga mamamayan.
- 9. Ang pagtatag ng pamahalaang lokal ay nakatutulong sa pag-unlad ng bansa.

O 10. Ang pamahalaang lokal ang tumutugon sa pangangailangan ng mga mamamayan para sa ikauunlad nito at ng rehiyong kinabibilangan.

Tayahin

Panuto: Isulat ang **TAMA** kung wasto ang ipinapahayag ng pangungusap at **MALI** kung hindi wasto sa patlang ng bawat bilang.

_____ 1. Ang mga lider ng lalawigan ay may kapangyarihang matugunan ang mga pangangailangan ng mga nasasakupan nito.

_____ 2. Tungkulin ng mga lider ng lalawigan ang pagpapatupad ng mga batas.

_____ 3. Hindi kailangan na magkaroong ng lider ang mga lalawigan o rehiyon.

_____ 4. Mahalaga ang pamahalaang lokal upang mapanatili ang kapayapaan sa buong rehiyon.

_____ 5. May kapangyarihan ang pamahalaan na mapaunlad ang mumuhay at wastong kalusugan ng bawat mamamayan ng lalawigan at ng buong rehiyon.

Susi sa Pagwawasto

<p>Suriin</p> <p><i>Depende sa tubag sa bata</i></p> <p>Gawain:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Gitagaan ug impartansiya ang edukasyon ug panglawas 2. Gipalambo ang panginabuhi sa mga tawo 3. Aron mapatuman ang mga balaod alang sa kaayohan sa tanan 4. (Depende sa tubag sa bata) 5. Ang katawhan	<p>Isaisip:</p> <table><tr><td>1. █</td><td>6. █</td></tr><tr><td>2. █</td><td>7. █</td></tr><tr><td>3. █</td><td>8. █</td></tr><tr><td>4. █</td><td>9. █</td></tr><tr><td>5. █</td><td>10. █</td></tr></table> <p>Pagymainin</p> <table><tr><td>1. ✓</td><td>5. ✓</td></tr><tr><td>2. x</td><td>4. ✓</td></tr><tr><td>3. x</td><td>3. x</td></tr><tr><td>4. x</td><td>2. x</td></tr><tr><td>5. ✓</td><td>1. ✓</td></tr></table>	1. █	6. █	2. █	7. █	3. █	8. █	4. █	9. █	5. █	10. █	1. ✓	5. ✓	2. x	4. ✓	3. x	3. x	4. x	2. x	5. ✓	1. ✓
1. █	6. █																				
2. █	7. █																				
3. █	8. █																				
4. █	9. █																				
5. █	10. █																				
1. ✓	5. ✓																				
2. x	4. ✓																				
3. x	3. x																				
4. x	2. x																				
5. ✓	1. ✓																				

Tahayin:

1. Tama
2. Tama
3. Mali
4. Tama
5. Tama

Karagdagang Gawain: *(Depende sa Sagot ng Bata)*

SANGGUNIAN

Curriculum Guide Araling Panlipunan Unang Edisyon 2017-
Araling Panlipunan Kagamitan ng Mag-aaral

Region IX: Zamboanga Peninsula Hymn – Our Eden Land

Here the trees and flowers bloom
Here the breezes gently Blow,
Here the birds sing Merrily,
The liberty forever Stays,

Gallant men And Ladies fair
Linger with love and care
Golden beams of sunrise and sunset
Are visions you'll never forget
Oh! That's Region IX

Cebuanos, Ilocanos, Subanons, Boholanos, Ilongos,
All of them are proud and true
Region IX our Eden Land

Here the Badjaos roam the seas
Here the Samals live in peace
Here the Tausogs thrive so free
With the Yakans in unity

Hardworking people Abound,
Every valleys and Dale
Zamboanguenos, Tagalogs, Bicolanos,

Region IX
Our..
Eden...
Land...

My Final Farewell

Farewell, dear Fatherland, clime of the sun caress'd
Pearl of the Orient seas, our Eden lost!,
Gladly now I go to give thee this faded life's best,
And were it brighter, fresher, or more blest
Still would I give it thee, nor count the cost.

On the field of battle, 'mid the frenzy of fight,
Others have given their lives, without doubt or heed;
The place matters not-cypress or laurel or lily white,
Scaffold or open plain, combat or martyrdom's plight,
T is ever the same, to serve our home and country's need.

I die just when I see the dawn break,
Through the gloom of night, to herald the day;
And if color is lacking my blood thou shalt take,
Pour'd out at need for thy dear sake
To dye with its crimson the waking ray.

My dreams, when life first opened to me,
My dreams, when the hopes of youth beat high,
Were to see thy lov'd face, O gem of the Orient sea
From gloom and grief, from care and sorrow free;
No blush on thy brow, no tear in thine eye.

Dream of my life, my living and burning desire,
All hail ! cries the soul that is now to take flight;
All hail ! And sweet it is for thee to expire ;
To die for thy sake, that thou mayst aspire;
And sleep in thy bosom eternity's long night.

If over my grave some day thou seest grow,
In the grassy sod, a humble flower,
Draw it to thy lips and kiss my soul so,
While I may feel on my brow in the cold tomb below
The touch of thy tenderness, thy breath's warm power.

Let the moon beam over me soft and serene,
Let the dawn shed over me its radiant flashes,
Let the wind with sad lament over me keen ;
And if on my cross a bird should be seen,
Let it trill there its hymn of peace to my ashes.

Let the sun draw the vapors up to the sky,
And heavenward in purity bear my tardy protest
Let some kind soul o'er my untimely fate sigh,
And in the still evening a prayer be lifted on high
From thee, O my country, that in God I may rest.

Pray for all those that hapless have died,
For all who have suffered the unmeasur'd pain;
For our mothers that bitterly their woes have cried,
For widows and orphans, for captives by torture tried
And then for thyself that redemption thou mayst gain

And when the dark night wraps the graveyard around
With only the dead in their vigil to see
Break not my repose or the mystery profound
And perchance thou mayst hear a sad hymn resound
'T is I, O my country, raising a song unto thee.

And even my grave is remembered no more
Unmark'd by never a cross nor a stone
Let the plow sweep through it, the spade turn it o'er
That my ashes may carpet earthly floor,
Before into nothingness at last they are blown.

Then will oblivion bring to me no care
As over thy vales and plains I sweep;
Throbbing and cleansed in thy space and air
With color and light, with song and lament I fare,
Ever repeating the faith that I keep.

My Fatherland ador'd, that sadness to my sorrow lends
Beloved Filipinas, hear now my last good-by!
I give thee all: parents and kindred and friends
For I go where no slave before the oppressor bends,
Where faith can never kill, and God reigns e'er on high!

Farewell to you all, from my soul torn away,
Friends of my childhood in the home dispossessed!
Give thanks that I rest from the wearisome day!
Farewell to thee, too, sweet friend that lightened my way;
Beloved creatures all, farewell! In death there is rest!

I Am a Filipino, by Carlos P. Romulo

I am a Filipino—inheritor of a glorious past, hostage to the uncertain future. As such I must prove equal to a two-fold task—the task of meeting my responsibility to the past, and the task of performing my obligation to the future.

I sprung from a hardy race, child many generations removed of ancient Malayan pioneers. Across the centuries the memory comes rushing back to me: of brown-skinned men putting out to sea in ships that were as frail as their hearts were stout. Over the sea I see them come, borne upon the billowing wave and the whistling wind, carried upon the mighty swell of hope—hope in the free abundance of new land that was to be their home and their children's forever.

I am a Filipino. In my blood runs the immortal seed of heroes—seed that flowered down the centuries in deeds of courage and defiance. In my veins yet pulses the same hot blood that sent Lapulapu to battle against the first invader of this land, that nerved Lakandula in the combat against the alien foe, that drove Diego Silang and Dagohoy into rebellion against the foreign oppressor.

The seed I bear within me is an immortal seed. It is the mark of my manhood, the symbol of dignity as a human being. Like the seeds that were once buried in the tomb of Tutankhamen many thousand years ago, it shall grow and flower and bear fruit again. It is the insignia of my race, and my generation is but a stage in the unending search of my people for freedom and happiness.

I am a Filipino, child of the marriage of the East and the West. The East, with its languor and mysticism, its passivity and endurance, was my mother, and my sire was the West that came thundering across the seas with the Cross and Sword and the Machine. I am of the East, an eager participant in its spirit, and in its struggles for liberation from the imperialist yoke. But I also know that the East must awake from its centuries sleep, shake off the lethargy that has bound his limbs, and start moving where destiny awaits.

I am a Filipino, and this is my inheritance. What pledge shall I give that I may prove worthy of my inheritance? I shall give the pledge that has come ringing down the corridors of the centuries, and it shall be compounded of the joyous cries of my Malayan forebears when first they saw the contours of this land loom before their eyes, of the battle cries that have resounded in every field of combat from Mactan to Tirad Pass, of the voices of my people when they sing:

"I am a Filipino born to freedom, and I shall not rest until freedom shall have been added unto my inheritance—for myself and my children and my children's children—forever."